

ene Side kun er en Del af de nuværende Tvangsarbejdsfanger, som ifølge nævnte Bestemmelse vil kunne dømmes til *Arbejdshus*, saaledes vil paa den anden Side *Arbejdshus* kunne anvendes overfor et ikke ringe Antal Personer, som ifølge den nu gældende Lovgivning ikke kan idømmes Tvangsarbejde men er hjemfaldne til Strafarbejde. H v o r m a n g e Personer der vil blive dømt til Indsættelse i *Arbejdshus*, er det ikke muligt at have nogen bestemt Mening om, idet der ikke haves faste Holdepunkter for en Beregning i saa Henseende, da Dom til *Arbejdshus* ifølge Straffelovsforslagets § 68 ikke er obligatorisk. Men jeg vil være tilbøjelig til at antage, at Antallet af de i *Arbejdshus* indsatte ikke vil overstige ca. 200 Mænd og ca. 50 Kvinder.

Opholdet i *Arbejdshus* er af relativt u b e s t e m t V a r i g h e d, idet der for samme er fastsat et Minimum af 1 Aar og et Maksimum af 5 Aar, Straffelovsforslagets § 69. Om d e A n s t a l t e r, hvori de til *Arbejdshus* dømte skal anbringes, bestemmes det dernæst i Straffelovsforslagets § 70, at *Arbejdshus* udstaas i »en dertil bestemt Anstalt eller Anstaltsafdeling, der tilhører Staten eller dog staar under dennes Styre«. Denne Bestemmelse er utvivlsomt rigtig og er i Overensstemmelse med, hvad der med Hensyn til Tvangsarbejdsanstalter gælder i Norge, Sverige, Finland, Tyskland, Østrig, Schweiz, Holland og Belgien*).

Der kan ikke være Tvivl om, at Statens Forvaltning af Arbejdshusene baade vil gøre deres Administration bedre og billigere end, om de dreves af Kommunerne, jfr. herved daværende Overfængselsinspektør Goos' ovennævnte Afhandling og de ligeledes ovenfor nævnte Forhandlinger paa Dansk Kriminalistforenings Møder i 1903 og 1904. Statens Forvaltning af Arbejdshuse vil medføre, at der bliver langt færre af dem, end der nu er Tvangsarbejdsanstalter. I Norge bestemte Lovene af 31. Maj 1900 og af 12. December 1903 om Fængselsvæsenet og om Tvangsarbejde (i § 51), at Staten til Optagelse af Tvangsarbejdere skal oprette mindst to Tvangsarbejdshuse eller Afdelinger, en for hvert Køn. I Henhold til denne Bestemmelse har den norske Stat bygget en Anstalt for mandlige Tvangsarbejdere, der kan rumme ca. 300 Mand, medens de kvindelige Tvangsarbejdere anbringes i det i Kristiania beliggende Landsfængsel for Kvinder. Derved er alle de kommunale Tvangsarbejdsanstalter, hvis Antal i Aarenes Løb var blevet reduceret fra 12 til 7, blevet overflødiggjort.

Her i Landet vil man formentlig kunne — og bør man i saa Fald — nøjes med ét af Staten forvaltet Arbejdshus for hvert Køn. Ingen af Landets Arbejdsanstalter egner sig til varig Anvendelse som fælles Arbejdshus for Mænd. Bortset fra Arbejdsanstalten Sundholm og Anstalten i Sakskøbing er de for smaa, og de har enten slet intet eller et altfor ringe Jordtilliggende**) bortset fra sidstnævnte Anstalt, om hvis Anvendelse der dog kun kunde være Tale, dersom dens Jordtilliggende udvidedes noget, og dersom ogsaa Anstaltens Forsørgelses- og Plejeafdeling, der rummer ca. 160 Lemmer, kunde stilles til Raadighed.

At Staten opretter et for hele Landet fælles Mands-Arbejdshus, er efter min Mening ikke blot den bedste men i Virkeligheden den eneste helt gode Løsning, jfr. min til Straffelovskommissionen afgivne Betænkning, Side 30—32, hvor jeg har udtalt mig for i en og samme Statsanstalt at indrette, som selvstændige Afdelinger, baade »Arbejdshus« (§ 70) og »Forvaringsanstalt« (§ 73) og »Psykopath-Anstalt« (§ 18). Be-

*) Herved erindres om Bestemmelsen i Straffelovstillæget af 1. April 1905 § 11, hvorefter der, »saa snart Forholdene nødvendiggør det, bliver ved Lov at indrette en for hele Landet fælles Tvangsarbejdsanstalt, til hvis Tilvejebringelse og Drift Udgifterne afholdes af Statskassen«.

**) Jfr. Straffelovsforslagets § 70, hvor det om Arbejdshus hedder: »Friluftsarbejde anvendes i størst muligt Omfang«.